

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Рев 1054/2020
20.01.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Јелене Боровац и Драгане Маринковић, чланова већа, у парници тужилаца АА из ..., ББ, ВВ, ГГ и ДД из ..., које заступа пуномоћник Александар Порубовић, адвокат из ..., против тужених ЈВП „Србијаводе“ Београд, кога заступа пуномоћник Марјана Антонијевић, адвокат из ... и АД „Водопривреда Смедеревска Паланка“ кога заступа пуномоћник Миланко Ђерић, адвокат из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца АА изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 9024/18 од 19.09.2019. године, у седници одржаној 20.01.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца АА, изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 9024/18 од 19.09.2019. године.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог ЈВП „Србијаводе“ Београд, за накнаду трошкова одговора на ревизију.

Образложење

Делимичном пресудом Вишег суда у Београду П 595/2013 од 21.02.2018. године, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца АА у делу којим је тражио да се тужени обавезу да му у својству солидарних дужника исплате накнаду нематеријалне штете и то на име претрпљених физичких болова износ од 850.000,00 динара, на име душевних болова због умањења животне активности износ од 2.500.000,00 динара, на име претрпљених душевних болова због наружености износ од 1.300.000,00 динара и на име претрпљеног страха износ од 500.000,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 9024/18 од 19.09.2019. године, ставом првим изреке одбијена је као неоснована жалба тужиоца АА и потврђена првостепена делимична пресуда. Ставом другим изреке одбијен је захтев тужиоца АА за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац АА је благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужени ЈВП „Србијаводе“ је поднео одговор на ревизију са захтевом за накнаду трошкова поводом тог одговора.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. ЗПП („Службени гласник РС“ број 72/11 ... 55/14) и утврдио да ревизија тужиоца АА није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности. Нису основани ревизијски наводи о битној повреди поступка из члана 374. став 1. у вези чланова 308. и 314. ЗПП, јер је другостепени суд одлучивао без расправе, па повреде нису учињене у поступку пред другостепеним судом, из ког разлога се ревизија може изјавити на основу члана 407. став 1. тачка 3. ЗПП. Овим наводима се заправо оспорава утврђено чињенично стање што према изричитој одредби члана 407. став 2. ЗПП не може бити ревизијски разлог.

Према утврђеном чињеничном стању тужилац АА је 23.02.2011. године тешко страдао и задобио повреде опасне по живот од струјног удара у трафо станици „ЂЂ“ у У јануару 2011. године, после Српске Нове године предметна трафостаница је била у радном стању, ограђена плетеном жицом са додатком у виду бодљикаве жице и имала је таблу упозорења да се ради о објекту високог напона, односно испуњавала је све безбедносне услове који су неопходни за такав објекат. Поред спорног објекта трафостанице налазило се још неколико таквих објеката у низу који су истог типа и служе у исту сврху, чија намена је тужиоцу била позната, а на ову локацију у близини своје куће дошао је у вечерњим часовима носећи ранац са алатом, како га не би виделе комшије у циљу присвајања лимова, што указује на постојање свести о недозвољености такве радње. Тужилац је и пре критичног догађаја, неколико пута са синовцем ЕЕ одлазио на исту локацију ради одношења лимова у циљу продаје. Дана 22.08.2011. године Основно јавно тужилаштво у Смедереву је против тужиоца АА поднело оптужницу Кт 607/11 наводећи да је у периоду од почетка јануара до 23.02.2011. године у ... у више наврата, по претходном договору заједно са малолетним ЕЕ, обијањем затвореног простора, одузимао власништво оштећеног АД „Водопривреда“ из Смедеревске Паланке у вредности од 300.000,00 динара у намери да присвајањем прибави себи противправну имовинску корист. Решењем Основног суда у Великој Плани К 1321/11 од 21.03.2016. године, кривични поступак против окривљеног АА због продуженог кривичног дела тешка крађа из члана 204. став 1. тачка 1. у вези са чланом 61. КЗ по наведеној оптужници ОЈТ је обустављен због одустанка тужиоца од оптужбе из разлога што је након оцене доказа утврђено да није потврђена оправдана сумња да је оптужени учинио кривично дело које му је стављено на терет. Тужени ЈВП „Србијаводе“ је јавно предузеће за обављање водопривредне делатности које управља водопривредним објектима и са друготуженим је закључио уговор о редовном одржавању и функционисању система за одводњавање, којим је друготужени одређен да врши одбрану на мелиорационом подручју „Велика Морава“ коме припада и Општина Смедеревска Паланка. Поред осталог, уговорена је обавеза друготуженог да редовно одржава објекте и постројења у склопу система за одводњавање и заштиту од поплава од унутрашњих вода. Саставни део система за одводњавање Смедеревска Паланка је и предметна трафо станица, а наведеним

уговором друготужени је преузео обавезу да се стара о њеном одржавању у периоду од јануара до марта 2011. године. Повреде које је претрпео тужилац, трајање и интензитет претрпљених физичких болова и страха, степен наружености и проценат умањења животне активности утврђени су оценом налаза и мишљења судских вештака медицинске струке.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања нижестепени судови су закључили да предметна трафостаница представља по својој природи опасну ствар и за штету насталу у вези са њом одговара њен власник, односно лице коме је ималац поверио ствар да се њоме служи по правилима објективне одговорности у смислу чланова 174. и 176. став 1. Закона о облигационим односима. Међутим, у конкретном случају штета је настала искључиво радњом оштећеника коју тужени нису могли предвидети нити отклонити, будући да су предузели све неопходне радње да спорни објекат обезбеде од уласка неовлашћених лица и настанка штете, док је са друге стране тужиоцу АА морала бити позната намена предметног објекта који чини само један у низу објеката истог типа, те да је у ту сврху прикључен на електрични напон и не може бити безопасан. Зато су испуњени услови за ослобађање од одговорности имаоца опасне ствари прописано у члану 177. став 2. наведеног закона, па је тужбени захтев тужиоца АА за накнаду нематеријалне штете одбијен као неоснован.

Врховни касациони суд налази да су неосновани ревизијски наводи тужиоца о погрешној примени материјалног права.

Према члану 173. Закона о облигационим односима (ЗОО) штета настала у вези са опасном ствари, односно опасном делатношћу сматра се да потиче од те ствари, односно делатности, изузев ако се докаже да оне нису биле узрок штете. За штету од опасне ствари одговара њен ималац, а за штету од опасне делатности одговара лице које се њом бави (члан 174.).

Услови за ослобађање од одговорности имаоца опасне ствари прописани су у члану 177. наведеног закона, тако што се ималац ствари ослобађа одговорности ако докаже да је штета настала искључиво радњом оштећеника или трећег лица, коју он није могао предвидети и чије последице није могао избећи или отклонити (став 2.), док се ималац ослобађа одговорности делимично, ако је оштећеник делимично допринео настанку штете (став 3.).

По члану 192. истог закона оштећеник који је допринео да штета настане или да буде већа него што би иначе била има право само на сразмерно смањену накнаду, а када је немогуће утврдити који део штете потиче од оштећеникове радње, суд ће досудити накнаду водећи рачуна о околностима случаја.

Према утврђеном чињеничном стању које се не може побијати ревизијом, штета је настала искључиво радњом оштећеног, коју ималац ствари није могао предвидети и чије последице није могао избећи или отклонити, с обзиром да је трафостаница испуњавала све безбедносне услове неопходне за такав објекат у радном стању. Са друге стране тужилац је критичном приликом дошао у трафостаницу у вечерњим часовима, носећи ранац са алатом, па како је објекат био ограђен плетеном жицом са

додатком бодљикаве жице и таблом упозорења да се ради о објекту високог напона, што просечној особи тужиоцима животне доби указује на опасност и могућност струјног удара, то његов улазак у унутрашњост таквог објекта ради присвајања предмета који се унутра налазе, представља радњу коју тужени нису могли спречити и чије последице нису могли отклонити. Зато су неосновани наводи ревизије о погрешној примени материјалног права, као и указивање на постојање услова за примену института подељене одговорности. Тужиоцима поступање није узрок који је делимично допринео настанку штете да би се применило правило о делимичном ослобађању од одговорности (члан 177. став 3. ЗОО), већ је штета искључиво последица радње тужиоца као оштећеника, што имаоца опасне ствари ослобађа од одговорности (члан 177. став 2. истог закона).

Претежни део навода ревизије односи се посредно на доказни поступак и оцену изведених доказа, чиме се побија правилност и потпуност утврђеног чињеничног стања што према одредби члана 407. став 2. ЗПП не може бити ревизијски разлог.

Захтев првотуженог за накнаду трошкова састава одговора на ревизију од стране адвоката је одбијен на основу члана 154. став 1. ЗПП, јер се не ради о трошковима потребним за вођење ове парнице.

На основу члана 414. став 1. ЗПП, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Звездана Лутовац, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић